

DEPOPULACJA I DEKATOLIZACJA IRLANDII

Słowa kluczowe: Irlandia, zaraza ziemniaczana, depopulacja, dekatolizacja, aborcja, antykoncepcja

Keywords: Ireland, potato blight, depopulation, decatolisation, abortion, contraception

Schlüsselwörter: Irland, Kartoffelfäule, Entvölkerung, Dekatolisierung, Abtreibung, Empfängnisverhütung

Przez stulecia Irlandia zachowywała swą tożsamość narodową, która była związana z Kościołem rzymskokatolickim. Nawet powstanie Kościoła anglikańskiego, nie spowodowało zerwania łączności Irlandczyków z Rzymem w XVI stuleciu. Mimo wielu prześladowań, zachowali swą wiarę i dynamizm demograficzny do połowy XIX stulecia. Idee cywilizacji śmierci rodzące się na ziemi angielskiej docierały do mieszkańców Irlandii dokonując pomniejszanie liczby dzieci w rodzinach. Proces ten był niezauważalny, i trudny do wychwycenia, ale czynił ogromne spustoszenie wśród Irlandczyków. Już w latach trzydziestych XX stulecia rodziła się mentalność antykoncepcyjna, która osłabiała wiarę w Boga. Z czasem pojawiła się kolejna mentalność, aborcyjna, która dokonała kolejnych spustoszeń duchowych, moralnych i biologicznych wśród Irlandczyków. Z czasem wiara stawała się dziedzictwem kulturowym, zabrakło bogobojności i pobożności. Z końcem XX w. i na początku XXI stulecia Irlandczycy ulegli ideom cywilizacji śmierci, zaakceptowali w wymiarze prawnym aborcję, antykoncepcję, rozwody i deprawacje dzieci i młodzieży. To spowodowało, że rodziny irlandzkie zrezygnowały z dzieci na rzecz jednego, dwójki a najwyżej trójki dzieci. Małżeństwo przestało być ostoją społeczeństwa na rzecz wolnych związków. Irlandia stała się jednym z najszybciej depopulujących się krajów świata.

* Ks. dr hab. Krzysztof Bielawny – doktor habilitowany nauk teologicznych, wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym w Elblągu. ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5599-6376>, E-mail: krzysztof.bielawny@wp.pl

ZMIANY DEMOGRAFICZNE MIESZKAŃCÓW IRLANDII NA TLE POPULACJI OGÓLNOŚWIATOWEJ

W latach 1841–1900 liczba mieszkańców Irlandii spadła dwu i pół krotnie. Choć udział procentowy ludności irlandzkiej w populacji ogółnoświatowej wynosił 0,66%. W kolejnych latach XIX stulecia malał.

W roku 1900 liczba ludności świata wzrosła do 1,61 mld¹, zaś Irlandii do 3,2 mln², co stanowiło 0,19% udziału w populacji ogółnoświatowej. W przededniu wybuchu I wojny światowej udział procentowy ludności Irlandii do populacji ogółnoświatowej pomniejszył się o 0,02%. Od roku 1925 z każdym rokiem udział ludności mieszkającej w granicach Irlandii w populacji ogółnoświatowej malał.

W ciągu stu osiemdziesięciu lat udział ludności mieszkającej w granicach państwa irlandzkiego w stosunku do populacji ogółnoświatowej spadł dziewięciokrotnie. Większego spadku do tej pory nie odnotowałem. Nieco mniejszy spadek w stosunku do populacji ogółnoświatowej w Europie mieli tylko rodowici Niemcy, bo pięciokrotny³ i Francuzi. Choć przedział czasowy był nieco krótszy, tylko 120 lat. W tym przedziale czasowym Irlandczycy pomniejszyli swój udział prawie trzykrotnie.

Udział mieszkańców Irlandii w populacji ogółnoświatowej w latach 1900–2020

Rok	Liczba ludności na świecie na 1 stycznia	Liczba ludności w Irlandii na 1 stycznia	Udział procentowy w populacji ogółnoświatowej
1841	1 209 400 000	8 028 000	0,66
1851	1 270 014 000	5 111 557	0,40
1881	1 502 560 000	3 870 020	0,26
1900	1 646 165 000	3 231 000	0,19
1914	1 825 070 987	3 098 000	0,17
1925	1 967 683 298	2 985 000	0,15
1939	2 262 699 677	2 934 000	0,13
1950	2 513 866 197	2 969 000	0,12
1960	2 991 005 874	2 832 000	0,09
1970	4 023 981 107	2 950 000	0,07
1985	4 809 575 137	3 540 000	0,07
2000	6 088 230 944	3 790 000	0,06
2020	7 881 691 855	4 977 400	0,06

Źródło: Zob. Świat – populacja 1800–2100, <http://populacja.population.city/world/>, (dostęp: 4.03.2022 r.); zob. A. Winkler, Brytyjczycy rozmyślnie zagłodzili milion ludzi?, <https://wielkiahistoria.pl/wielki-glod-w-irlandii-czy-brytyjczycy-rozmyslnie-zaglodzili-milion-ludzi/>, dostęp: 16.03.2022 r.; zob. Populacja świata, https://en.wikipedia.org/wiki/World_population, dostęp: 14.03.2022 r.; zob. Demografia Irlandii, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 11.03.2022 r.; Obliczenia własne.

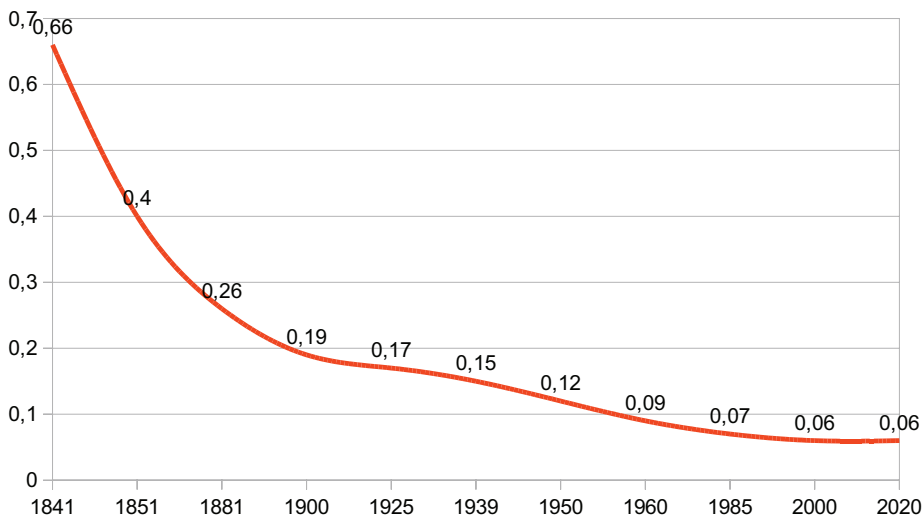
¹ Zob. *Ludność świata*, https://pl.wikipedia.org/wiki/Ludno%C5%9B%C4%87_%C5%9Bwiata, dostęp: 20.02.2022 r.

² Zob. *Demografia Austrii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_Austria, dostęp: 07.03.2022 r.

³ Zob. K. Bielawny, *Niemcy bez Niemców*, „Nasz Dziennik” 2022, nr 12 z 17 I.

Populacja Irlandii w granicach z 1992 r. nie była krajem, który miał ogromne zasoby ludzkie. W ciągu 120 lat Irlandczycy pomniejszyli swe zasoby ludnościowe w stosunku do populacji ogólnoświatowej trzykrotnie. A zatem co się stało, że tak mały był przyrost ludności Irlandii w XX i XXI stuleciu? Kto przyczynił się do wyhamowania boomu demograficznego?

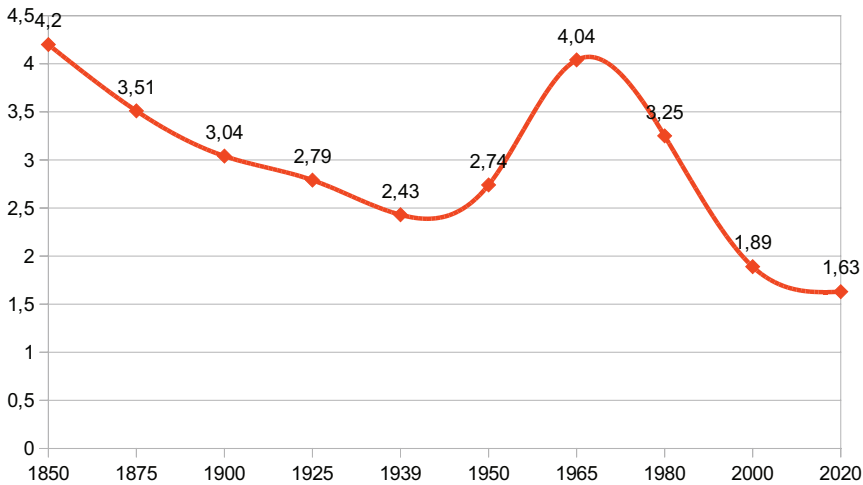
Wykres udziału mieszkańców Irlandii w populacji ogólnoświatowej w latach 1900–2020

Źródło: Obliczenia własne

By lepiej zrozumieć proces pomniejszania się populacji mieszkańców Irlandii w stosunku do populacji ogólnoświatowej przeanalizujmy wskaźniki dzietności na przestrzeni ponad 170 lat. Kiedy doszło do zapaści demograficznej, co przyczyniło się do pomniejszenia dzieci w rodzinach. Kto się do tego przyczynił?

Wskaźniki dzietności w Irlandii w latach 1850–2020

Źródło: Demografia Irlandii, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 11.03.2022 r.

W połowie XIX stulecia w Irlandii na kobietę w wieku rozrodczym przypadało ponad czworo dzieci. W drugiej połowie XIX stulecia nastąpił gwałtowny spadek liczby dzieci w rodzinach. Po pięćdziesięciu latach zmniejszyła się liczba dzieci do trojga. Cóż się stało, że w Irlandii katolickim kraju zaczęło ubywać dzieci w rodzinach? Otóż Irlandia do 1921 r. była krajem w granicach Królestwa Anglii. Idee antynatalistyczne które zmieniały oblicze kulturowe Wielkiej Brytanii docierały także do Irlandii. Dokonywała się zmiana mentalnościowa wśród mieszkańców Irlandii. W drugiej dekadzie XX w., w 1922 r. rozpoczęto propagandę idei regulacji urodzeń. Idee kulturowe nie znały granic, przenikały także do Irlandii. Co skutkowało z czasem zanikiem rodzin wielodzietnych, już w latach trzydziestych XX w. Okres II wojny światowej zahamował na kilkanaście lat działania ideologów cywilizacji śmierci. Co zaowocowało zwiększeniem liczby dzieci w rodzinach. Przez prawie trzy dekady Irlandczycy przeżywali boom demograficzny. W połowie lat sześćdziesiątych XX w., na kobietę w wieku rozrodczym przypadało niewiele ponad czworo dzieci. Takiej dzietności nie posiadał żaden kraj w Europie. Był to czas wprowadzania do sprzedaży pigułek antykoncepcyjnych, które niszczyły dzietność bardzo szybko. Wysokie wskaźniki dzietności w Irlandii odnotowujemy do połowy lat osiemdziesiątych XX w. W 1989 r. współczynniki dzietności spadają poniżej zastępowalności pokoleniowej. Od tego czasu z każdym rokiem coraz mniej rodziło się dzieci w rodzinach irlandzkich. W 2020 r. na kobietę w wieku rozrodczym przypadało niewiele ponad półtora dziecka, co powodowało galopującą depopulację. Ratunkiem dla Irlandczyków są imigranci.

Antykoncepcja

Idee antynatalistyczne propagowane przez ideologów cywilizacji śmierci już od połowy XIX stulecia powodowały zmniejszanie się dzieci w rodzinach. Środki antykoncepcyjne spowodowały spadek dzieci w rodzinach, w latach 1850–1900 wskaźniki dzietności pomniejszyły się prawie o jeden punkt, z czworga dzieci na kobietę w wieku rozrodczym w 1880 r. spadło do trojga w 1900 r. W kolejnych latach było jeszcze gorzej. W przededniu wybuchu II wojny światowej, na kobietę wieku rozrodczym przypadało niewiele ponad dwojga dzieci. Rodziny przestawały mieć charakter wielodzietnych na rzecz dwojga, trojga czy czworga dzieci. W 1935 r. zakazano sprzedaży środków antykoncepcyjnych, co bulwersowało środowiska socjalistów różnych odcieni, skrajne feministki a przede wszystkim masonów różnych łóż.

Przez cały czas podejmowano próby prawnej legalizacji środków antykoncepcyjnych, sięgając po różnego rodzaju prowokacje⁴. Ostatecznie wprowadzono do sprzedaży środki antykoncepcyjne w 1979 r., największego spustoszenia w populacji dokonała pigułka antykoncepcyjna. Choć były jeszcze ograniczenia ze względu na stan cywilny. Po dziesięciu latach od wprowadzenia do sprzedaży antykoncepcji wskaźniki dzietności pomniejszyły się ponad jeden punkt. W 1979 r. na kobietę w wieku rozrodczym przypadało ponad troje dzieci a w 1989 r. już tylko dwójka⁵. Od 1992 r. antykoncepcja stała się powszechnie dostępna⁶.

Antykoncepcja dokonała największego spustoszenia populacyjnego w Irlandii, jest główną przyczyną depopulacji i zapaści demograficznej, która prowadzi naród do niebytu.

Aborcja

Od 1861 r. pozbawienie życia dziecka nienarodzonego było karalne. Kobieta w stanie błogosławionym cieszyła się szacunkiem. A dziecko pod sercem matki było błogosławieństwem dla domu i rodziny. Od powstania Republiki Irlandii w 1921 r. aborcja była zakazana. W 1983 r. wzmocniono ochronę dziecka w łonie matki poprzez konstytucyjny zapis, „Państwo uznaje prawo do życia nienarodzonych, w pełni szanując analogiczne prawo matki do życia i gwarantuje respektowanie go w ustawodawstwie oraz, w miarę możliwości, obronę i dochodzenie tego prawa zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem”⁷. Środowiska lewicowe przez lata walczyły o legalizację aborcji, dopuszczając się różnego rodzaju prowokacji, które nagłaśniano pokazując złe prawo Kościoła rzymskokatolickiego

---

⁴ Zob. *Antykoncepcja w Republice Irlandii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Contraception_in_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 12.03.2022 r.

⁵ Zob. *Demografia Irlandii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 12.03.2022 r.

⁶ Zob. O. Bosomotwe, *Kiedyś zakaz rozwodów, dziś wolna aborcja. Czy Polska pójdzie w ślady Irlandii?*, <https://noizz.pl/spoleczenstwo/od-zakazu-aborcji-do-dostepnej-aborcji-czy-polskiazmieni-sie-jak-irlandia/93zg540>, dostęp: 12.03.2022 r.

⁷ Zob. J. Lipski, P. Chybalski, *Informacja porównawcza dotycząca modeli zapisu konstytucyjnej gwarancji ochrony życia ludzkiego w perspektywie dopuszczalności usunięcia ciąży*, Warszawa 2007, s. 91, [http://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/EF539D2C23CBE8ADC125726F003C2FD0/\\$file/993%20Konstytucji.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/EF539D2C23CBE8ADC125726F003C2FD0/$file/993%20Konstytucji.pdf), dostęp: 12.03.2022 r.

zabraniające aborcji i wolność do zabijania dzieci nienarodzonych jako największe osiągnięcie „cywilizacji europejskiej”⁸. Ostatecznie zabijanie dzieci nienarodzonych zalegalizowano prawnie w 2018 r. Przeprowadzono referendum, pytając mieszkańców Irlandii, wolno zabić nienarodzone dziecko, czy też nie? Irlandczycy odpowiedzieli w referendum, że tak⁹. Stali się grabarzami własnego narodu. Według badań Roberta Johnstona w Irlandii w latach 1968–2020 dokonano ponad 206 tys. zabójstw nienarodzonych dzieci¹⁰. Podane dane mają charakter szacunkowy. Do tej liczby należy doliczyć około 100 tys. wcześniejszych aborcji, które dokonano przed II wojną światową i w latach 1945–1967. Łącznie populacja Irlandii w wyniku aborcji pomniejszyła się o około 300 tys. osób. Za zabicie tej rzeszy dzieci nienarodzonych odpowiadają socjaliści różnych barw, rewolucyjni, komunistyczni, liberalni, libertyńscy, antropologii kulturowej, genderowi, masoni różnych łóż i skrajne feministki.

Rozwody

Przez stulecia małżeństwo w Irlandii cieszyło się ochroną prawą i stabilizacją. Jeszcze dziewięć lat wcześniej, w 1986 r., w wyniku referendum odrzucono możliwość wprowadzenia rozwodów. Irlandczycy zagłosowali za ochroną małżeństwa, postulat chroniący małżeństwo uzyskał poparcie ponad 63,5% głosujących, natomiast za możliwością rozwiązania małżeństwa opowiedziało się 36,5%. Nadal małżeństwo cieszyło się ochroną prawną i stabilnością¹¹. W 1995 r. przeprowadzono kolejne referendum, z tym że w wyniku głosowania wprowadzono rozwody¹². Za rozwodami opowiedziało się 50,3%. Małżeństwo przestało mieć charakter stabilny¹³. Środowiska destrukcyjne, socjaliści różnych barw, masoni i skrajne feministki tryumfowały sukces. Zniszczenie podstawowej komórki społecznej było największym tryumfem środowisk destrukcyjnych. A jak badania naukowe dowodzą, że rozwody przyczyniają się do depopulacji całych narodów. Upadek starożytnego Rzymu, rozpoczął się najprawdopodobniej od pierwszego rozwodu, w 231 r. przed narodzeniem Chrystusa¹⁴. Rozpoczął się dekadentyzm, który trwał do 476 r. po

⁸ Zob. M. Czarniecki, *Bezapelacyjne zwycięstwo zwolenników zniesienia zakazu aborcji pokazuje, jak zmienia się Irlandia*, <https://wyborcza.pl/7,75399,23454623,bezapelacyjne-zwyciestwo-zwolennikow-zniesienia-zakazu-aborcji.html>, dostęp: 12.03.2022 r.; zob. N. Harbuz-Karczmarewicz, *Sawicie nie udało się poronić, błagała lekarzy o przerwanie ciąży. Po jej śmierci w Irlandii zawrzało*, <https://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/7,163229,25935896,tysiace-milczacych-irlandek-symbolem-drogi-do-zmiany.html>, dostęp: 12.03.2022 r.

⁹ Zob. M. Nowicki, *Pogrzeb świętej Irlandii*, <https://www.newsweek.pl/swiat/referendum-aborcyjne-w-irlandii-demokracja-trzyma-sie-mocno/ee9k9h4>, dostęp: 14.03.2022 r.

¹⁰ Zob. *Historical abortion statistics*, Ireland, <https://www.johnstonsarchive.net/policy/abortion/ab-ireland.html>, dostęp: 13.03.2022 r.

¹¹ Zob. *Referendum w Irlandii w 1986 r.*, https://pl.wikipedia.org/wiki/Referendum_w_Irlandii_w_1986_roku, dostęp: 16.03.2022 r.

¹² Zob. E. Marzec, *Rozwody w Irlandii legalne są dopiero od 24 lat!*, <https://wirlandii.pl/2019/05/rozwody-w-irlandii-legalne-sa-dopiero-od-24-lat/>, dostęp: 13.03.2022 r.

¹³ Zob. E. Marzec, *Rozwody w Irlandii legalne są dopiero od 24 lat!*, <https://wirlandii.pl/2019/05/rozwody-w-irlandii-legalne-sa-dopiero-od-24-lat/>, dostęp: 14.03.2022 r.

¹⁴ Zob. W. Kochowski, *O rozwodach*, Przemysł 1907, s. 136–137.

Chrystusie. Proces dekadencji Irlandii już trwa, a upadek dokona się znacznie szybciej niż starożytnego Rzymu.

W ostatnich latach maleje liczba związków małżeńskich a rośnie liczba rozwodów. I tak w 2016 r. zawarto 22 626 związki małżeńskie a rozpadło się 3 197 małżeństw (14,1%), w 2019 r. zawarto 19 673 małżeństwa a rozpadło się 4020 czyli 20,7%, a w 2020 r. na kobiercu ślubnym stanęło 9209 małżonków¹⁵ a rozpadło się 5266 związków małżeńskich (57,2%)¹⁶. Proces destrukcji rodziny i małżeństwa w Irlandii przebiega bardzo szybko. A zatem proces dekadencji Irlandii dokonuje się tempie błyskawicznym, co przekłada się na ogromną depopulację społeczeństwa post katolickiego.

Imigracja i emigracja

Wielki głód który dotknął Irlandię w latach 1845–1849, spowodował pomniejszenie populacji o dwa miliony osób, populacja Irlandii zmniejszyła się o 20%. Z ośmiu milionów liczba mieszkańców spadła do nieco ponad sześciu milionów pod koniec lat czterdziestych XIX stulecia¹⁷. Milion osób zmarło w wyniku spowodowanego przez zarazę ziemniaczaną głodu oraz szerzących się w tym czasie chorób. Pozostali opuszczali swą ojczyznę przed głodem, zapoczątkowując wielką emigrację. W kolejnych latach emigracja osiągnęła dwa i pół miliona¹⁸. Łącznie w latach 1845–1861 w Irlandii ubyto prawie cztery miliony mieszkańców. Populacja pomniejszyła się o 50% w stosunku do 1841 r.

Obecnie do pochodzenia irlandzkiego przyznaje się około 80 mln osób na świecie. Istnieje bardzo duża diaspora poza Irlandią. W Stanach Zjednoczonych mieszka 36,5 mln, w Kanadzie 4,3 mln a w Australii 1,9 mln. Ponadto duże wspólnoty Irlandczyków mieszkają w Meksyku i Argentynie¹⁹. Cóż takiego się stało na obczyźnie, że tak dużo rodziło się tam dzieci, a w Irlandii nie? Emigranci, zamieszkali w różnych regionach świata wywieźli ze sobą z ojczyzny kraju mocną wiarę katolicką, zdrową moralność i duchowość. Tworzyli skupiska dość mocno zamknięte na wpływy innych kultur. Centrami życia społecznego i duchowego były parafie. Toteż w czasie międzywojennym rodziny irlandzkie nie zostały poddane cywilizacji śmierci, nie dotarli do nich ideolodzy z regulacją urodzeń i „świadomym macierzyństwem”. Nadal w rodzinach irlandzkich rodziły się dzieci, tak też było po II wojnie światowej. Rodziny były wielodzietne, a dziecko traktowano jako błogosławieństwo Boże a nie obciążenie i przeszkodę w karierze zawodowej. Przez ponad sto siedemdziesiąt lat diaspora irlandzka wzrosła w siłę liczebnie i duchowo. W 2020 r. poza Irlandia mieszkało około 75 mln tych, którzy przyznawali się do pochodzenia ir-

¹⁵ Zob. *Małżeństwa 2020 w Irlandii*, <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-mar/marriages2020/marriages2020mainresults/>, dostęp: 14.03.2022 r.

¹⁶ Zob. L. Farsaci, *Pary irlandzkie w separacji mogą uzyskać legalny rozwód w ciągu dwóch lat zamiast czterech*, <https://www.irishmirror.ie/news/irish-news/legal-divorce-time-ireland-separation-13577677>, dostęp: 14.03.2022 r.

¹⁷ Zob. A. Winkler, *Brytyjczycy rozmyślnie zagłodzili milion ludzi?*, <https://wielkahistoria.pl/wielki-glod-w-irlandii-czy-brytyjczycy-rozmyslnie-zaglodzili-milion-ludzi/>, dostęp: 16.03.2022 r.

¹⁸ Zob. *Wielki głód w Irlandii (1845–1849)*, [https://pl.wikipedia.org/wiki/Wielki_g%C5%82%C3%B3d_w_Irlandii_\(1845%E2%80%931849\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Wielki_g%C5%82%C3%B3d_w_Irlandii_(1845%E2%80%931849)), dostęp: 16.03.2022 r.

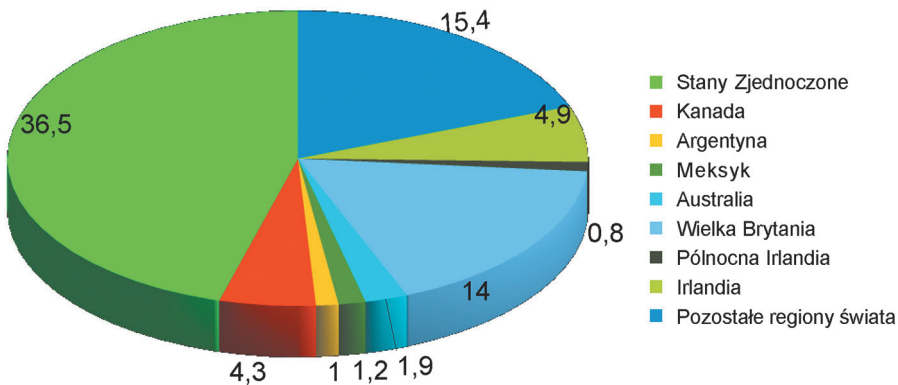
¹⁹ Zob. *Irlandczycy*, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Irlandczycy>, dostęp: 14.03.2022 r.

landzkiego²⁰, piętnaście razy więcej niż w samej Irlandii. Irlandczycy byli cenionymi obywatelami różnych państw. Dla porównania, warto przyrzeć się Ormianom i ich dziejom.

Jeszcze rodzi się jedno pytanie, jak to się stało, że z tak niewielkiej grupy emigrantów, maksymalnie z czterech milionów, Irlandczycy aż tak wzrosli w liczbę? Postaramy się prześledzić ten proces boomu demograficznego. W przededniu wybuchu zarazy ziemniaczanej w Irlandii, w 1841 r., udział mieszkańców Irlandii w stosunku do populacji ogólnoswiatowej wynosił około 0,66%. Z obliczeń prowadzonych na przykładzie Polski udało się nam ustalić, że populacja ludzkości na świecie w 2020 r., bez turbulencji dziejowych, liczyłaby około 13,55 mld²¹. A zatem, gdyby ten udział się utrzymał na podobnym poziomie przez ponad 170 lat, mieszkańcy Irlandii w 2020 r. liczyliby ponad 80 mln. Liczby poświadczają, że Irlandczycy mieszkający w diasporze nie zostali dotknięci ideami cywilizacji śmierci tak, jak mieszkańcy Irlandii żyjący na rdzennej ziemi ojców. Ustrzegli swe rodziny przed aborcją, antykoncepcją, deprawacją dzieci i młodzieży a także małżeństwo cieszyło się stabilnością i nierozzerwalnością.

W 2020 r. w Irlandii mieszkało około 645,5 tys. imigrantów, co stanowiło 12,9% ogólnej liczby mieszkańców. Największą grupę obcokrajowców stanowili mieszkańcy 13 krajów przyjętych do Unii Europejskiej w 2004 r. Najliczniejszą grupę obcokrajowców stanowili Polacy i Brytyjczycy. W 2021 r. po raz pierwszy od 1851 r. liczba mieszkańców Irlandii przekroczyła 5 mln²².

Mieszkańcy i diaspora irlandzka w milionach (2020 r.)

²⁰ Zob. *Diaspora irlandzka*, https://en.wikipedia.org/wiki/Irish_diaspora, dostęp: 17.03.2022 r.

²¹ Zob. K. Bielawny, *Dramat depopulacji*, „Nasz Dziennik” 2021, nr 188, z 16 VIII.

²² Zob. B. Niedziński, *Po raz pierwszy od 1851 r. liczba ludności Irlandii przekroczyła 5 mln*, <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Po-raz-pierwszy-od-1851-r-liczba-ludnosci-Irlandii-przekroczyla-5-mln-8179917.html>, dostęp: 15.03.2022 r.

Dekatolizacja

Przez stulecia Irlandczycy bronili swej katolickiej wiary, będąc bardzo często poddawani naciskom ze strony Anglikanów, by wyparli się przywiązania do Kościoła rzymskokatolickiego. Ważnym wydarzeniem w umocnieniu swej tożsamości katolickiej, po wielkim głodzie i ogromnej emigracji były objawienia w maryjne w Knock w 1879 r. Objawienia Matki Bożej dały nowy impuls w odradzaniu się ducha narodowego i katolickiego w Irlandii. Rozpoczął się powolny proces w drodze do uzyskania niepodległości, którą Irlandczycy odzyskali w 1921 r.

Wiara katolicka przez stulecia wyznaczała kierunek życia narodu, a Kościół był niekwestionowanym nauczycielem życia społecznego i narodowego. W 2022 r. już tak nie jest. Kościół stracił swoją misję bycia nauczycielem życia społecznego i narodowego. Został osłabiony przez środowiska socjalistyczne różnych barw (rewolucyjne, komunistyczne, lewicowe, liberalne, genderowe i antropologii kulturowej) a także przez masonów różnych łóż i skrajne feministki, które oskarżały Kościół, o wszelkie zło jakie można było uczynić w stosunku do narodu irlandzkiego. Ale żeby lepiej zrozumieć plan działania osłabiania Kościoła, trzeba prześledzić wszystkie akcje dekatolizacyjne w Irlandii w ostatnich kilku dekadach.

Pierwszym etapem (1918–1979) osłabiającym duchowość i moralność Irlandczyków była propaganda idei regulacji poczęć i „świadomego macierzyństwa” po I wojnie światowej. Rozpoczął się powolny, ale bardzo skuteczny proces osłabiania rodziny i rugowania dzieci z rodzin. Idee antynatalistyczne docierały do Irlandczyków z Wielkiej Brytanii²³. Była to powolna, ale bardzo skuteczna akcja osłabiania wiary w rodzinach irlandzkich. Powoli gasła naturalna pobożność i bogobojność wśród Irlandczyków. Wiara stawała się dziedzictwem kulturowym, który był jeszcze pielęgnowany wśród Irlandczyków. Proces ten trwał kilka dekad. II wojna światowa, jakby na nowo ożywiła wiarę w Pana Boga wśród Irlandczyków, ale proces ten był zbyt krótki. Nie dokonała się odnowa duchowa i moralna narodu. W tym czasie środowiska lewicowe cały czas propagowały i rozprowadzały środki antykoncepcyjne, które niszczyły bardzo skutecznie duchowość Irlandczyków. W latach siedemdziesiątych XX w. wśród sporej grupy Irlandczyków (około 30%) wytworzyła się mentalność antykoncepcyjna. A od wprowadzenia do sprzedaży pigułki antykoncepcyjnej w 1979 powoli ale skutecznie antykoncepcja niszczy małżeństwa. Od 1992 r. pigułki antykoncepcyjne stały się dostępne dla wszystkich.

Kolejnym etapem rewolucji seksualnej (1995 r.) w Irlandii była legalizacja rozwodów w 1995 r. Małżeństwo straciło swoją stabilność i ochronę prawną. Po dwudziestu pięciu latach od wprowadzenia rozwodów nastąpił gwałtowny spadek zawieranych małżeństw i powiększyła się znacznie liczba rozwodów. Następuje bardzo szybko dekonstrukcja małżeństwa i rodziny na rzecz wolnych związków. Młodzi kontestują małżeństwo na rzecz związków partnerskich bez odpowiedzialności. Małżeństwa sakramentalne, gwarantujące stabilizację rodzinną odchodzą do lamusa społecznego.

Zabijanie dzieci nienarodzonych w imieniu ustalonego prawa w 2018 r., stało się wyznacznikiem zmiany kulturowej w Irlandii. Z cywilizacji życia, gdzie broniono życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, naród przeszedł do cywilizacji śmierci, gdzie

²³ Zob. K. Bielawny, *Depopulacja Wielkiej Brytanii*, <https://demografia.com.pl/index.php/depopulacja-wielkiej-brytanii-great-britain-depopulation/>, dostęp: 17.03.2022 r.

można zabić każde poczęte w łonie matki dziecko. Irlandia znalazła się w kręgu cywilizacji demonicznej. W ciągu 100 lat na ziemi irlandzkiej dokonano około 300 tys. zabójstw niewinnych, nienarodzonych dzieci.

Kolejny etap dekatolizacji objął dzieci i młodzież. Wychowaniem dzieci od kilku dekad w Irlandii zajęli się deprawatorzy na różnych obszarach swego oddziaływania, propagując m.in. idee genderowskie. Oskarżając Kościół rzymskokatolicki o nadużycia seksualne wobec najmłodszego pokolenia. Środowiska lewicowe przeprowadziły doskonale przygotowaną akcję ośmieszania i oskarżania duchownych o nadużycia seksualne. Zaangażowano w ten proceder media, instytucje państwowe i administracyjne, organizacje pozarządowe, opinie publiczną i wielu duchownych²⁴. Co sprawiło, że Kościołowi odebrano moralne prawo do zajmowania się dziećmi i młodzieżą. Jednym z ważniejszych obszarów w których dokonuje się deprawacja i demonizacja młodego pokolenia, to kluby nocne. Tutaj młodzież poddawana jest swoistej inicjacji demonicznej. Obecny jest wszechobecny alkohol, narkotyki, przyzwolenie jest a nawet zachęcanie do wyuzdania seksualnego i poprzez muzykę i swoiste światła do demonizacji młodego pokolenia Irlandczyków. Proces demoralizacji i demonizacji trwa od kilku dekad. Uczestnictwo w kilkugodzinnej zabawie w klubie nocnym prowadzi do syndromu dyskotekowego, który „powoduje ośpienie umysłu i brak realnej oceny rzeczywistości. Stan taki trwa przez kilka godzin po zakończeniu uczestnictwa w «zabawie». Uczestnictwo w takiej zabawie prowadzi do zniewolenia duchowego oraz do odrzucenia wiary w Boga i agresji do wszystkiego, co stanowi *sacrum*”²⁵.

Dekatolizacja doprowadziła do zaniku wielu form pastoralnych prowadzonych przez Kościół od wielu stuleci. Spadła liczba wiernych uczestniczących we Mszach świętych niedzielnych i świątecznych, opustoszały seminaria duchowne i klasztory żeńskie i męskie. Szeregi kapłańskie opuściło wielu duchownych. Kościół wycofał się z głoszenia *Dobrej Nowiny* na rzecz lekkiego nikogo nie drażniącego przepowiadania. Stracił wiodącą rolę nauczyciela narodu Irlandzkiego. Rezygnacja z głoszenia *Dobrej Nowiny* doprowadziła do demoralizacji dzieci i młodzieży na skale masową, co w ostateczności prowadzi na manowce cały naród.

PROGNOZOWANA LICZBA MIESZKAŃCÓW IRLANDII BEZ TURBULENCJI DZIEJOWYCH

A zatem, jaka byłaby liczba ludności Irlandii bez turbulencji dziejowych, gdyby zachowano płodność z początków XX stulecia? Poszukajmy na to pytanie odpowiedzi. Z obliczeń prowadzonych na przykładzie Polski udało się nam ustalić, że populacja ludzkości na świecie w 2020 r., bez turbulencji dziejowych, liczyłaby około 13,55 mld²⁶. W roku

²⁴ Zob. *Ferns Report*, https://en.wikipedia.org/wiki/Ferns_Report, dostęp: 24.03.2022 r.; zob. *Commission to Inquire into Child Abuse*, https://en.wikipedia.org/wiki/Commission_to_Inquire_into_Child_Abuse, dostęp: 24.03.2022 r.; zob. „Wyborcza” *zachwycona. Bo Hiszpania i Irlandia odchodzą od Kościoła. I z nadzieją pyta: Kiedy u nas?*, <https://dorzeczy.pl/kraj/76142/wyborcza-zachwycona-bo-hiszpania-i-irlandia-odchodza-od.html>, dostęp: 24.03.2022 r.

²⁵ Zob. K. Bielawny, *Syndrom dyskotekowy*, <https://demografia.com.pl/index.php/2022/01/30/syndrom-dyskotekowy/>, dostęp: 16.03.2022 r.

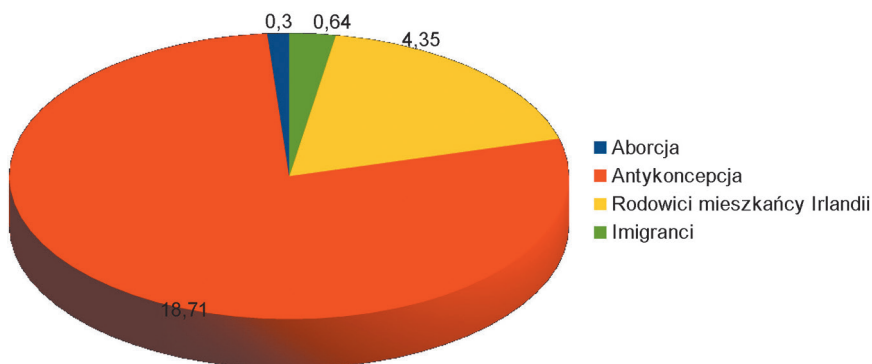
²⁶ Zob. K. Bielawny, *Dramat depopulacji*, „Nasz Dziennik” 2021, nr 188, z 16 VIII.

1900 udział mieszkańców Irlandii w populacji ogólnoświatowej wynosił 0,19%. A zatem, gdyby ten udział się utrzymał na podobnym poziomie przez ponad 120 lat, mieszkańcy Irlandii w 2020 r. liczyliby około 25 mln, a na jeden kilometr kwadratowy przypadłoby około 355 osób, znacznie mniej niż obecnie w Izraelu²⁷ (377 osób na km² – 2018 r.) czy w Holandii²⁸ 414 osób na km².

A zatem co było głównym czynnikiem depopulacyjnym?

W Irlandii w 2020 r. mieszkało około 4,99 mln osób²⁹, w tej grupie osób migranci liczyli około 0,64 mln. Rodowici mieszkańcy Irlandii liczyli 4,35 mln osób. Aborcja pomniejszyła populację Irlandii o około 0,3 mln. Życie ludzkie nie przebiega z dokładnością matematyczną, przysparza różnych perypetii, dlatego też poronienia i inne zdarzenia losowe pomniejszyły populację Irlandczyków o około 1 mln dzieci³⁰. Łącznie wszystkie turbulencje dziejowe pomniejszyły liczbę mieszkańców Irlandii na przestrzeni 120 lat o 1,3 mln, wraz z obecnymi mieszkańcami otrzymujemy 6,29 mln. Do 25 mln brakuje nam jeszcze około 18,71 mln istnień ludzkich. Ta grupa istnień ludzkich nie ujrzała światła dziennego z powodu antykoncepcji, a przede wszystkim z powodu pigułki wprowadzonej do sprzedaży w 1979 r. Środowiska promujące cywilizację śmierci szczytą się środkami antykoncepcyjnymi, które rugują niechciane ciąży. Dla środowisk promujących cywilizację życia jest to jedna z największych porażek w dziejach ludzkości. Prowadzi cały rodzaj ludzki na manowce, do niebytu.

Główne czynniki depopulacji i mieszkańcy Irlandii w latach 1900–2020 (w milionach)

²⁷ Zob. *Izrael*, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Izrael>, dostęp: 18.03.2022 r.

²⁸ Zob. *Holandia*, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Holandia>, dostęp: 16.03.2022 r.

²⁹ Zob. *Demografia Irlandii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 11.03.2022 r.

³⁰ *Obliczenia własne na podstawie: Historical abortion statistics*, France, <http://www.johnstonsarchive.net/policy/abortion/ab-france.html>, dostęp: 23.02.2022 r.

PODSUMOWANIE

Największego spustoszenia w populacji irlandzkiej dokonała antykoncepcja, w XIX stuleciu zaraza ziemniaczana i emigracja. Przez setki lat Irlandczycy byli narodem, który kierował się nauczaniem Kościoła rzymskokatolickiego w swym życiu. Jednak idee cywilizacji śmierci, były tak silne i sugestywne, że dokonały największych zmian w narodzie irlandzkim. Doskonale osłabiono działalność Kościoła rzymskokatolickiego poprzez oskarżenia o czyny pedofilskie. Od końca XX w. Kościół stracił swą moc ewangelizacyjną. Obecnie Irlandia jest jednym z wielu krajów europejskich, które w tak szybkim tempie się depopulują. Główną przyczyną depopulacji Irlandii jest antykoncepcja, a przede wszystkim pigułka. W ostatnich latach także aborcja.

DEPOPULACJA I DEKATOLIZACJA IRALNDII

STRESZCZENIE

Irlandia przez wiele stuleci zachowywała swą przynależność do Kościoła rzymskokatolickiego. Żadne naciski ze strony angielskiej nie spowodowały odejścia od Kościoła rzymskokatolickiego. Ogromnego spustoszenia w populacji irlandzkiej spowodowała zaraza ziemniaczana trwająca kilka lat w połowie XIX stulecia. Liczba ludności pomniejszyła się o ponad 50%. Ponad trzy miliony Irlandczyków wyemigrowało z Zielonej Wyspy, milion zmarło, a ci, którzy pozostali liczyli nieco ponad trzy miliony. Ogromnego spustoszenia demograficznego w populacji irlandzkiej dokonały idee antynatalistyczne. Idee cywilizacji śmierci docierające z wysp brytyjskich wytworzyły wśród Irlandczyków mentalność antykoncepcyjną, aborcyjną, a z czasem także rozwodową. Irlandczycy poddani cywilizacji śmierci na Zielonej Wyspie nie byli w stanie powrócić do stanu populacji z lat czterdziestych XIX stulecia, kiedy to Irlandia liczyła około 8 mln mieszkańców. Liczba Irlandczyków mieszkających poza granicami swego kraju żyjąca zgodnie z prawem Bożym i naturalnym, od połowy XIX stulecia, w ciągu 170 lat urosła z 3 trzech milionów do 75 mln.

W Europie mentalność antykoncepcyjna i aborcyjna oraz rozwodowa pozbawiła Irlandczyków żywej wiary w Boga. Wiara stała się tylko i wyłącznie dziedzictwem kulturowym. Co ostatecznie doprowadziło ten naród do zaakceptowania w swym życiu cywilizacji śmierci, która prowadzi ich naród do niebytu.

DEPOPULATION AND THE DECATOLISATION OF IRELAND

SUMMARY

Ireland has retained its affiliation to the Roman Catholic Church for many centuries. No pressure from the English caused a departure from the Roman Catholic Church. Great havoc was wreaked on the Irish population by a potato blight that lasted for several years in the mid-19th century. The population declined by more than 50%. Over three million Irish emigrated from the Green Isle, one million died and those who remained numbered just over three million. Enormous demographic havoc was wrought on the Irish population by anti-natalist ideas. The ideas of the civilisation of death coming from the British Isles created an anti-conception, abortion and, in time, divorce mentality among the Irish. The Irish subjected to the civilisation of death on the Green Isle were unable to return to the population levels of the 1840s, when Ireland had a population of around 8 million. The number of Irish people living outside their country living according to God's and natural law has grown from 3 million to 75 million in 170 years since the mid-19th century.

In Europe, the contraception and abortion and divorce mentality has robbed the Irish of a living faith in God. Faith became solely a cultural heritage. Which ultimately led this nation to accept a civilisation of death in their lives that is leading their nation into non-existence.

ENTVÖLKERUNG UND DEKATOLISIERUNG VON IRLAND

ZUSAMMENFASSUNG

Irland hat seine Zugehörigkeit zur römisch-katholischen Kirche über viele Jahrhunderte hinweg beibehalten. Kein Druck von Seiten der Engländer führte zu einem Austritt aus der römisch-katholischen Kirche. Mitte des 19. Jahrhunderts wurde die irische Bevölkerung von einer mehrjährigen Kartoffelfäule heimgesucht, die große Schäden anrichtete. Die Bevölkerung ging um mehr als 50 % zurück. Mehr als drei Millionen Iren wanderten von der Grünen Insel aus, eine Million starb, und die Zurückgebliebenen zählten knapp über drei Millionen. Die antinatalistischen Ideen haben der irischen Bevölkerung enormen demografischen Schaden zugefügt. Die von den britischen Inseln stammenden Vorstellungen von der Zivilisation des Todes führten bei den Iren zu einer Anti-Empfängnis-, Abtreibungs- und mit der Zeit auch Scheidungsmentalität. Die Iren, die auf der Grünen Insel dem zivilisatorischen Tod ausgesetzt waren, waren nicht in der Lage, das Bevölkerungsniveau der 1840er Jahre wieder zu erreichen, als Irland rund 8 Millionen Einwohner hatte. Die Zahl der Iren, die außerhalb ihres Landes leben und nach dem Gesetz Gottes und der Natur leben, ist in 170 Jahren seit Mitte des 19. Jahrhunderts von 3 Millionen auf 75 Millionen gestiegen.

In Europa hat die Mentalität der Verhütungsmittel, der Abtreibung und der Scheidung den Iren den lebendigen Glauben an Gott genommen. Der Glaube wurde zu einem reinen Kulturerbe. Das hat letztlich dazu geführt, dass dieses Volk eine Zivilisation des Todes in seinem Leben akzeptiert hat, die seine Nation in die Nichtexistenz führt.

BIBLIOGRAFIA

- Antykoncepcja w Republice Irlandii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Contraception_in_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 12.03.2022 r.
- Bielawny K., *Depopulacja Wielkiej Brytanii*, <https://demografia.com.pl/index.php/depopulacja-wielkiej-brytanii-great-britain-depopulation/>, dostęp: 17.03.2022.
- Bielawny K., *Antykoncepcja w Republice Irlandii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Contraception_in_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 12.03.2022 r.
- Bielawny K., *Depopulacja Wielkiej Brytanii*, <https://demografia.com.pl/index.php/depopulacja-wielkiej-brytanii-great-britain-depopulation/>, dostęp: 17.03.2022.
- Bielawny K., *Dramat depopulacji*, „Nasz Dziennik” nr 188, 16 VIII 2021.
- Bielawny K., *Niemcy bez Niemców*, „Nasz Dziennik” nr 12, 17 I 2022.
- Bielawny K., *Syndrom dyskotekowy*, <https://demografia.com.pl/index.php/2022/01/30/syndrom-dyskotekowy/>, dostęp: 16.03.2022.
- Bosomotwe O., *Kiedyś zakaz rozwodów, dziś wolna aborcja. Czy Polska pójdzie w ślady Irlandii?*, <https://noizz.pl/spoleczenstwo/od-zakazu-aborcji-do-dostepnej-aborcji-czy-polska-zmieni-sie-jak-irlandia/93zg540>, dostęp: 12.03.2022.
- Commission to Inquire into Child Abuse*, https://en.wikipedia.org/wiki/Commission_to_Inquire_into_Child_Abuse, dostęp: 24.03.2022.
- Czarnecki M., *Bezapelacyjne zwycięstwo zwolenników zniesienia zakazu aborcji pokazuje, jak zmienia się Irlandia*, <https://wyborcza.pl/7,75399,23454623,bezapelacyjne-zwyciestwo-zwolennikow-zniesienia-zakazu-aborcji.html>, dostęp: 12.03.2022.
- Demografia Austrii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_Austria, dostęp: 07.03.2022.
- Demografia Irlandii*, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_the_Republic_of_Ireland, dostęp: 11.03.2022.
- Diaspora irlandzka*, https://en.wikipedia.org/wiki/Irish_diaspora, dostęp: 17.03.2022.
- Farsaci L., *Pary irlandzkie w separacji mogą uzyskać legalny rozwód w ciągu dwóch lat zamiast czterech*, <https://www.irishmirror.ie/news/irish-news/legal-divorce-time-ireland-separation-13577677>, dostęp: 14.03.2022.
- Ferns Report*, https://en.wikipedia.org/wiki/Ferns_Report, dostęp: 24.03.2022.
- Harbuz-Karczmarewicz N., *Sawicie nie udało się poronić, błagała lekarzy o przerwanie ciąży. Po jej śmierci w Irlandii zawrzało*, <https://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/7,163229,25935896,tysiace-milczacych-irlandek-symbolem-drogi-do-zmiany.html>, dostęp: 12.03.2022.
- Historical abortion statistics, Ireland*, <https://www.johnstonsarchive.net/policy/abortion/ab-ireland.html>, dostęp: 13.03.2022.
- Historical abortion statistics, France*, <http://www.johnstonsarchive.net/policy/abortion/ab-france.html>, dostęp: 23.02.2022.
- Holandia*, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Holandia>, dostęp: 16.03.2022.
- Izrael*, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Izrael>, dostęp: 18.03.2022.
- Kochowski W., *O rozwodach*, Przemysł 1907.
- Lipski J., Chybalski P., *Informacja porównawcza dotycząca modeli zapisu konstytucyjnej gwarancji ochrony życia ludzkiego w perspektywie dopuszczalności usunięcia ciąży*, Warszawa 2007, [http://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/EF539D2C23CBE8ADC125726F003C2FD0/\\$file/993%20Konstytucji.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/EF539D2C23CBE8ADC125726F003C2FD0/$file/993%20Konstytucji.pdf), dostęp: 12.03.2022.
- Ludność świata*, https://pl.wikipedia.org/wiki/Ludno%C5%9B%C4%87_%C5%9Bwiata, dostęp: 20.02.2022.
- Małżeństwa 2020 w Irlandii*, <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-mar/marriages2020/marriages2020mainresults/>, dostęp: 14.03.2022.

- Marzec M., *Rozwody w Irlandii legalne są dopiero od 24 lat!*, <https://wirlandii.pl/2019/05/rozwody-w-irlandii-legalne-sa-dopiero-od-24-lat/>, dostęp: 13.03.2022.
- Niedziński B., *Po raz pierwszy od 1851 r. liczba ludności Irlandii przekroczyła 5 mln*, <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Po-raz-pierwszy-od-1851-r-liczba-ludnosci-Irlandii-przekroczyła-5-mln-8179917.html>, dostęp: 15.03.2022.
- Nowicki M., *Pogrzeb świętej Irlandii*, <https://www.newsweek.pl/swiat/referendum-aborcyjne-w-irlandii-demokracja-trzyma-sie-mocno/ee9k9h4>, dostęp: 14.03.2022.
- Świat – populacja 1800-2100*, <http://populacja.population.city/world/>, dostęp: 04.03.2022.
- Referendum w Irlandii w 1986 r.*, https://pl.wikipedia.org/wiki/Referendum_w_Irlandii_w_1986_roku, dostęp: 16.03.2022.
- Wielki głód w Irlandii (1845–1849)*, [https://pl.wikipedia.org/wiki/Wielki_g%C5%82%C3%B3d_w_Irlandii_\(1845%E2%80%931849\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Wielki_g%C5%82%C3%B3d_w_Irlandii_(1845%E2%80%931849)), dostęp: 16.03.2022.
- Winkler A., *Brytyjczycy rozmyślnie zagłodzili milion ludzi?*, <https://wielkahistoria.pl/wielki-glod-w-irlandii-czy-brytyjczycy-rozmyslnie-zaglodzili-milion-ludzi/>, dostęp: 16.03.2022.
- „Wyborcza” zachwycona. *Bo Hiszpania i Irlandia odchodzą od Kościoła. I z nadzieją pyta: Kiedy u nas?*, <https://dorzeczy.pl/kraj/76142/wyborcza-zachwycona-bo-hiszpania-i-irlandia-odchodza-od.html>, dostęp: 24.03.2022.